

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

УДК 792(477)

КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ АМАТОРСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО РУХУ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

Калініна Л.А., Стокроцька А.О.

Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»

У статті розглянуто особливості розвитку українського аматорського театру Миколаївщини в контексті сучасних соціокультурних процесів. Діяльність аматорських театральних колективів Миколаївщини досліджується як невід'ємна складова української театральної культури, як національне історико-культурне явище. Висвітлюються витoki виникнення та розвитку аматорських театрів на Миколаївщині. Зроблено детальний аналіз діяльності аматорських театральних колективів, визначена їх етно-зберегаюча, етно-консолідуюча роль у процесах національного культуротворення, національно-культурного відродження та збереження культурної ідентичності.

Ключові слова: українська театральна культура, соціокультурні процеси, аматорське мистецтво, аматорський театр, театральні фестивалі.

Постановка проблеми. Сучасна соціокультурна ситуація в Україні так чи інакше, має великий вплив і на театральне мистецтво, тому неможливо розглядати сучасні театральні процеси відокремлено від реалій сьогодення, тому що історія людства є, насамперед, історією розвитку культури. У процесі національної ідентифікації на сучасному етапі актуалізуються питання дослідження особливостей національної культурної спадщини, реконструкції культурно-мистецьких процесів, висвітлення творчих аспектів минулого.

У процесі національної ідентифікації на сучасному етапі актуалізуються питання дослідження особливостей національної культурної спадщини, реконструкції культурно-мистецьких процесів [8, с. 341]. Дослідження аматорського театру Миколаївщини в контексті національної культурної традиції дає змогу відтворити загальне культурно-історичне тло, проаналізувати провідні тенденції розвитку національної театральної культури, висвітлити деякі аспекти минулого та сучасності.

Аналіз науково-методичної літератури та вивчення існуючого досвіду роботи аматорських театральних колективів Миколаївщини дозволив виявити те, що історико-культурний контекст аматорського театру Миколаївщини як невід'ємної складової української театральної культури в проекції сучасних мистецьких тенденцій потребує історичного та культурологічного аналізу, що й зумовило вибір теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз феномену аматорського театрального мистецтва показує, що у вітчизняних культурологічних, філософських, соціологічних, мистецтвознавчих, історичних та етнографічних працях ці питання недостатньо досліджені та висвітлені. На жаль ще не існує достатньої кількості наукових досліджень, в яких узагальнювалася історія розвитку аматорського мистецтва України і Миколаївщини зокрема, окрім статей в газе-

тах та публікацій у соціальних мережах. Проте слід зазначити, що сучасне аматорське театральне мистецтво і зокрема аматорське театральне мистецтво Миколаївщини є суттєвим внеском в історію української культури, воно відіграло і відіграє значну роль у поширенні української мови, формуванні національної свідомості, в утвердженні демократичних ідеалів та істотно впливає на процес національної ідентифікації.

Значення і вплив аматорських театральних колективів та любительських гуртків на розвиток театрального мистецтва висвітлено в працях з історії театру Д. Антоновича, М. Йосипенка, О. Казимира, О. Кисіля, Б. Романицького, С. Чарнецького, Й. Федаса та ін. Слід наголосити на тому, що для нашого дослідження дуже важливою є думка вчених, які досліджували українське театральне мистецтво Д. Антоновича та С. Чарнецького про те, що аматорський театр був початком, відправним моментом у історії українського театрального мистецтва у цілому.

У працях О. Казимира, Ю. Кулікова, Ю. Петрова аматорський театр досліджується як культурне явище. На сучасному етапі аматорське театральне мистецтво досліджують: Л. Дорогих як історико-культурне явище України другої половини XIX ст.; О. Матола досліджує діяльність аматорських театральних осередків в культурі України у XIX ст.; І. Ян розглядає український аматорський театр східної Галичини кінця XIX – початку XX ст. Цікавим є дослідження Р. Коломієць традицій, канонів і новації українського театру XIX – початок XX ст. [4].

Висвітлення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Вивчення регіональних традицій аматорського театрального мистецтва є невичерпним об'єктом дослідження духовної культури суспільства. На сучасному етапі всі аспекти аматорського театрального життя Південного регіону не висвітлені та не розкрито самотній мистецький феномен, що і потребує наукового осмислення з позицій розуміння

цих явищ та їх культурної цілісності. У період ХІХ – ХХІ ст. відбувалось і продовжує відбуватись формування, творче становлення та пошук власного шляху у мистецтві та розвиток своєрідної театральної культури регіону.

Велика кількість ще неопрацьованого матеріалу зосереджено та зберігається в афішах, театральних програмках та у періодичних виданнях періоду, що досліджується. Слід зауважити на тому, що дослідженими є лише окремі аспекти зазначеної проблеми, проте дослідження культурно-історичних аспектів виникнення та розвитку та сьогодення аматорського театального руху взагалі і на Миколаївщині зокрема, практично відсутні, що і зумовило наше звернення до даної проблематики.

Мета статті полягає у розкритті історичних джерел виникнення аматорських театрів на Миколаївщині, визначенню особливостей і специфіки функціонування аматорських театрів даного регіону.

Виклад основного матеріалу. Аматорське мистецтво функціонує у сфері самодіяльної діяльності людини. Поняття «самодіяльність» визначають як внутрішню детерміновану діяльність, тобто діяльність, що не нав'язується зовні, а зумовлюється внутрішніми потребами, інтересами, бажаннями індивіда. Самодіяльність – це засіб вільного і нерегламентованого вияву особистості, вона є умовою і реальністю розвитку людини. Це об'єктивна даність, причому й одна з найвищих цінностей, як для особи, так і для суспільства в цілому [1, с. 56].

Слід зазначити, що аматорське мистецтво – це конкретно-історичне явище, яке є невід'ємною складовою частиною культури певного суспільства, певного класу, певного соціокультурного середовища [2]. Не змінюючись сутність, в кожному історичну добу, у кожному суспільстві воно має свої особливості функціонування, свої форми вияву, жанрово-видовий склад.

Аматорське мистецтво – (мистецьке аматорство) індивідуальна чи колективна творча діяльність непрофесійних творчих працівників або колективів, що не є для них основним заняттям, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурно-мистецьку цінність, та не має на меті отримання доходів [5, с. 9].

Аматорство належить до сфери дозвілля. Дозвілля – один із важливих показників культурного життя суспільства, його розуміють як систему конкретних культурних форм. Однією із таких форм і є художнє аматорство. Дозвілля характеризує соціокультурну реальність як прояв суспільного економічного ладу в конкретній повсякденній життєдіяльності людей й соціальних груп [2, с. 6].

Характер дозвілля відбиває умови життя людей, їх етнічну, класову або станову приналежність, рівень соціального розвитку суспільства. Задоволення духовних (культурних) потреб здійснюється переважно під час дозвілля, де людина вільно виявляє себе як особистість, обираючи види діяльності у відповідності до своїх нахилів та інтересів. У свою чергу, соціальна значимість театального мистецтва зростає, коли воно стає невід'ємним компонентом культурного життя суспільства [7, с. 73].

На сучасному етапі в Україні плідно працюють та створюються нові театральні аматорські колективи, їх діяльність стає значно багатогранною, представницькою, є жанрове розмаїття. Відбувається подолання стереотипів, розвиток творчої ініціативи та пошук нових мистецьких, театральних форм і засобів. Усе це відчутно впливає на вибір репертуару, на ті художні і драматургічні твори, які втілюються на аматорських сценічних майданчиках. Слід наголосити на тому, що кількість аматорських театральних колективів Миколаївщини зростає і з кожним роком ці колективи все більше і більше представляють цікавих акторських та режисерських робіт.

Певні умови соціально-економічного та культурного українського народу ХІХ ст. вплинули на культурний розвиток Південного регіону України. Підкреслимо, що з огляду на специфічне призначення м. Миколаєва як військового порту та суднобудівної верфі Чорноморського флоту процес зародження театральних традицій регіону пов'язаний з діяльністю представників військово-морського відомства. Початком театральної діяльності в м. Миколаєві слід вважати створення за ініціативою директора Миколаївського штурманського училища контр-адмірала графа М. Войновича 28 жовтня 1801 року першого аматорського театального гуртка. Вже у наступному 1802 році граф М. Войнович видає наказ, згідно якого учнів штурманського училища заохочуються до занять у аматорській театральній студії [9, с. 123].

Ці історичні події стали поштовхом для подальшого розвитку аматорського театального мистецтва в Миколаєві. Слід зазначити, що друга половина ХІХ століття у Південному регіоні України характеризується активним розвитком театального та музичного мистецтва. Суспільне та політичне життя регіону на початку 60-х років ХІХ століття сприяє посиленню інтересу громадськості до театру до театру і зумовлює появу аматорських драматичних гуртків.

Дослідниця О. Ковальова виділяє групу театральних товариств, які існували в той час у м. Миколаєві: Імператорське російське театральне товариство; Музично-літературно-артистичний гурток; творче об'єднання «Шанувальники Драматичного мистецтва»; виникають численні самодіяльні театральні та музичні об'єднання, що існували тимчасово [3, с. 138].

Виникнення інтересу та тяжіння народу до мистецтва театру сприяло створенню театральних гуртків в провінції. Так, наприклад, в с. Полтавка було створено сільський театр, в якому було здійснено постановки п'єс силами селян: водевіль Д. Дмитренка «Кум Мірошник» та п'єс а Ю. Милославського «Київський ярмарок». Ці вистави мали великий успіх у глядачів. А для того, щоб вистави стали ще більш яскравими, було створено оркестр з 12 селян, та було запрошено хор для озвучення вистав [5, с. 136–137].

У ХІХ столітті активнее мистецьке життя Миколаївщини знайшло висвітлення на сторінках періодичної преси. У газеті «Южанін» та на сторінках «Миколаївської газети» у рубриці «Театр та мистецтво» з'являються змістовні рецензії на вистави аматорських театральних гуртків та об'єднань. Відбуваються багаточисленні

виступи на відкритих театральних площах, бульварах, літніх сценах: в Народному саду (сьогодні він має назву Спаський спуск), Народному саду № 2 (район Військового ринку), в парку Ф. Бішлера (сьогодні це район Варваровки) [6, с. 117].

Після революції 1917 року аматорське театральне мистецтво бурхливо і потужно розвивається як в містах так і селах. Про цей період розвитку аматорського театального мистецтва існує достатня кількість різних досліджень і публікацій. Нам хотілось зробити акцент на сьогоденні сучасного аматорського театального мистецтва Миколаївщини.

На сучасному етапі до аматорського театального руху в м. Миколаєві долучається все більше і більше різних колективів, які сприяють тому, що аматорське театральне мистецтво стає більш багатограним, представницьким, жанрово розмаїтим.

Характерними рисами аматорських театральних колективів Миколаївщини є багатогранність творчих пошуків та стилів, різноманітних театральних форм вистав. Спостерігаються риси психологічного, умовно-метафоричного, побутового, поетичного, публіцистичного, документального, ярмаркового, музичного мистецтва, поступово розвивається мистецтво перфомансу та вуличний театр.

Слід зазначити, що різноманітним за своїм статусом став і сам аматорський театр Миколаївщини, бо вже і у назвах аматорських театрів висловлюється їх творче кредо: «Експериментальний театр-лабораторія «Арт-клас»», театр «М.А.С.К.А», Молодіжний народний театр «С.Т.У.К», театр-студія «Апельсин», театр «Кумедія», театр «Парадокс», ТЮГ «Остров», театр мініатюр «Нон-стоп», «Inclusive Theater «Переможці долі» та ін.

Слід наголосити на тому, що для аматорського театру Миколаївщини сьогодні є властивим такі явища як експеримент, пошуку нових театральних форм, сценічних засобів виразності, пошуки манери гри, організації сценічного простору, прийомів залучення глядачів до сценічної дії, створення атмосфери духовної єдності сцени й залу.

Серед змістовних заходів, які відбуваються у м. Миколаєві та Миколаївській області слід назвати наступні заходи: традиційний всеукраїнський щорічний фестиваль «Від Гіпаніса до Борисфена» (м. Очаків Миколаївської області); фестиваль, який вже став історією – Міжнародний театральний фестиваль «Південні маски», він проходив у період з 2005 по 2015 рр. (м. Миколаїв), щорічний фестиваль «Вогні рампи над Бугом», обласний щорічний фестиваль – конкурс аматорських театрів імені Є. Зарницької (м. Первомайськ Миколаївської області). З 1996 року за ініціативи експериментального навчального закладу всеукраїнського рівня «Академія дитячої творчості» м. Миколаєва та при сприянні Міністерства освіти і науки України щорічно проходить Міжнародний фестиваль дитячої творчості «Золотий лелека», в конкурсній програмі якого є номінація «театральне мистецтво».

Одним з напрямів роботи фестивалю є допомога соціально-незахищеним дітям. Фестиваль «Золотий лелека», створює умови для вільного спілкування між дітьми різних країн світу,

об'єднує українських дітей, а також сприяє відродженню культури і мистецтв народів України, сприяє пошуку та підтримці талановитої молоді, надає дітям можливості реалізувати власні творчі здібності, залучає дітей до світу мистецтва, до вивчення національної культури і традицій свого народу.

Театральне фестивалеве життя Миколаївщини розширюється: з 2017 року обласний центр народної творчості організовує і проводить обласний конкурс аматорських театрів «Миколаївська Мельпомена», метою якого є розвиток та популяризація театального жанру, покращення рівня виконавської майстерності та творча самореалізація учасників аматорських театральних колективів, збагачення репертуару колективів.

У 2017 році у м. Миколаєві з'явився новий театральний фестиваль: Відкритий театральний фестиваль «Острови». Основним завданням фестивалю «Острови» є популяризація театального мистецтва серед дітей та юнацтва, ознайомлення мешканців міста Миколаєва з найцікавішими режисерськими та акторськими роботами. Слід зазначити, що у конкурсній програмі I фестивалю взяли участь аматорські театральні колективи з Києва та Миколаєва.

24 березня 2018 року було проведено обласний фестиваль – конкурс дитячих театральних колективів «Світ надії Дивосвіт». Захід проводиться для виявлення оригінальних дитячих театральних колективів, розвитку і підтримки аматорського театального руху, пошуку нових методів роботи з дітьми та юнацтвом у навчально-виховних, загальноосвітніх та позашкільних закладах.

Слід підкреслити, що головним завданням театального фестивального руху Миколаївщини є духовне виховання учасників колективів та глядачів, збагачення аматорського театального руху творчим досвідом, шляхом інтеграції у всесвітній культурний простір, а також здійснення масштабних благодійних мистецьких акцій.

Особливо слід підкреслити те, що аматорські театральні колективи Миколаївщини органічно увійшли в український театральний аматорський рух. А розширення і збагачення театального та художнього досвіду аматорських театрів, їх участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних театральних та мистецьких фестивалях призводить до того, що в учасників аматорських театральних колективів та глядачів формується і розвивається не тільки готовність до засвоєння змісту театальної культури, а і з'являється можливість поділитися своїм багатим досвідом, що впливає на стійкість та життєздатність національної культури.

Слід сказати, що в місті Миколаєві працює достатня кількість різних аматорських театральних колективів: при Миколаївському міському палаці культури «Молодіжний» працює 2 театральних аматорських колективи: Народний молодіжний театр «Современник» (учасники віком від 14 до 25 років), керівник О. Макарова та Зразковий театр юного глядача «Острів» (учасники віком від 6 до 14 років), керівник А. Нікіфоров; Народний аматорський молодіжний театр «С.Т.У.К.» пра-

цює при Миколаївському міському палаці культури і мистецтв (учасники від 17 років), керівник Є. Блюмельфельд; міський палац культури «Корабельний» має 2 театральних колективи: Театр східного бойового мистецтва «Сакура», (учасники віком від 6 років), керівник Н. Кузнецов та Театр мініатюр «КУ-МЕ-ДІЯ», (учасники віком від 15 років), керівник М. Брояк; при Кульбакинському будинку культури працює Дитяча театральна студія «Апельсин», (учасники віком від 10 до 18 років), керівник М. Звездова; Театр сюжетно-образного танцю «Емпірей» (учасники віком від 13 до 30 років), керівник В. Ласейчук та Театральна студія «Образ» (учасники віком від 7 до 18 років), керівник І. Кліщенко працюють при Тернівському будинку культури; у Малокозихівському будинку культури існує Любительське об'єднання «Театр «Маски» (учасники віком від 7 років), керівник С. Паламарчук; Обласний палац культури має 3 театральних колективи – Народний молодіжний театр «Парадокс», керівник Л. Гупало, «Камеди-театр», керівник Н. Суботіна та театр естрадних мініатюр «Уездный город N», керівник С. Белий;

В місті працює і багато студентських аматорських колективів: студентський франкомовний театр «MDR» Національного університету ім. П. Могили, керівник Б. Шамбон; Миколаївський аграрний університет має 4 театральних колективи: студентський Народний театр «М.А.С.К.А.» та дитячий театр «Чердачок», керівник Т. Скубченко, Народний театр естради «Аргонавти», керівник О. Коваль, Студія розмовного жанру, керівник А. Борисова-Ярига.

У миколаївському коледжу культури і мистецтв працює студентський театр «Бриз», керівник В. Сандул, театр плідно працює і вже має свого глядача. Слід наголосити на тому, що у м. Миколаєві з'являються не тільки нові студентські театральні аматорські колективи, а з'являються і досить цікаві аматорські театральні колективи, а саме: театр-студія «Носок» Миколаївського товариства єврейської культури, керівник О. Павліщев (2013 рік); театр – студія «В.Т. и К», керівник В. Смірнов (2017 рік), це театральний колектив, учасниками якого стали батьки дітей дитячого театру слова «Дарунок неба» керівник В. Смірнов; та «Inclusive Theater «Переможці долі», керівник Л. Калініна (2018 рік), учасниками якого стали підлітки з особливостями розвитку та їх мами.

Працюють аматорські театральні колективи у і загальноосвітніх навчальних закладах: театральний колектив «Ікарушки» театального відділення Дитячої школи мистецтв № 2, керівник І. Федоренко; драматичний колектив «Зорі» Першої української гімназії ім. М. Аркаса, керівник Є. Чорнозуб.

У 2007 році у м. Миколаєві було створено Громадське творче об'єднання «Федерація аматорських миколаївських театрів» (ФАМТ), що добровільно об'єднує аматорські театральні колективи Миколаївщини навколо ідеї творчої роботи та відродження руху аматорських театрів, сприяє формуванню і вираженню творчих здібностей молоді та дітей, організовує та проводить регіональні та всеукраїнські театральні фестивалі, конференції та обмін досвідом.

Головним завданням організації якої є: відродження театального руху на Миколаївщині, підвищення рівня аматорського театального мистецтва; залучення мешканців до творчого самовираження засобами театру, співпраця з аматорськими театральними колективами регіону; проведення фестивалів (регіональних, всеукраїнських, міжнародних), конкурсів, оглядів, творчих звітів; обмін творчим досвідом з театральними аматорськими колективами різних країн світу; сприяння розвитку українській культурі і мистецької освіти.

Одним із досягнень Федерація аматорських миколаївських театрів було проведення у липні 2016 року Першої Міжнародної театального школи «Театрон», яка стала своєрідною правонаступницею відомого фестивалю «Південні маски». Протягом шести днів у м. Очакові Миколаївської області театральні-аматори і професіонали з України, Литви, Білорусі та Польщі ділилися своїми знаннями та практичними навичками. У 2017 році відбулась II Міжнародна театральна школа «Театрон», учасниками якої стали представники багатьох областей України, готується проведення у 2018 році III Міжнародної театального школи «Театрон».

Розвитку і збереженню аматорських колективів Миколаївщини багато в чому сприяє те, що їх роботу координує обласний центр народної творчості, що спрямовує свою роботу на підвищення рівня кваліфікації керівників аматорських театральних колективів, систематично проводять обласні театральні огляди, конкурси, фестивалі, які є цікавою театальною школою для учасників аматорських колективів щодо удосконалення акторської та режисерської майстерності.

Висновки та перспективи щодо подальших досліджень. Все вище сказане дозволяє зробити наступні висновки:

– аматорський театральний рух Миколаївщини спрямований на розвиток аматорських театрів і збагачення досвіду їх діяльності, перш за все має цілий ряд суттєвих відмінностей, характерних для традиційного способу існування культури;

– раніше аматорське театральне мистецтво було здобутком обмеженого кола спеціалістів і любителів, а тепер воно виступає не тільки посередником, а і «так званним провідником у світі сучасного мистецтва», який розкриває своїм глядачам особливості цього виду мистецтва, поєднуючи у собі комунікативні та естетико-виховні функції;

– серед різних видів естетичної діяльності аматорська театральна діяльність посідає особливе місце, бо вона сприяє формуванню не тільки спеціальних, а й загальних здібностей особистості до творчої діяльності, і все це відбувається завдяки унікальній функціональності як театального мистецтва взагалі, так й мистецтва аматорського театру зокрема.

Ця стаття у повній мірі не висчерпує і не розкриває всіх аспектів зазначеної проблеми і потребує подальшого дослідження і висвітлення отриманих результатів, що буде досліджено та висвітлено у подальших наукових публікаціях.

Список літератури:

1. Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво : навчальний посібник. – К.: НДАКК, 2014. – 143 с.
2. Дорогих Л.В. Аматорське мистецтво як історико-культурне явище (на матеріалах України другої половини ХІХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 17.00.01 / Л.В. Дорогих; Київ. держ. ун-т культури і мистецтв. – К., 1998. – 20 с.
3. Ковалева О.Ф. Очерки истории культуры Южного Прибужья (от истоков до начала XX века) / Кн. 2-я : Литература и театр / Ковалева О.Ф., Чистов В.П. – Николаев, 2001. – 286 с.
4. Коломієць Р.Г. Традиції, канони і новації українського театру. Початок ХІХ – початок ХХ ст. Кн. 1 / Р.Г. Коломієць; Акад. мистец. України, Ін-т пробл. сучас. мистец. – К.: Інтертехнологія, 2008. – 135 с.
5. Мельник. Аматорський театр // Тернопільський енциклопедичний словник: у 4 т. / редкол. : Г. Яворський та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний комбінат «Збруч», 2004. Т. І: А-Й. – 696 с.
6. Путеводитель и адрес-календарь города Николаева на 1869 год. – Николаев, [Б.г.], – 96 с.
7. Семашко О.М. Соціологія мистецтва : Навчальний посібник. – 2-ге вид. – Львів: «Магнолія Плюс», 2006. – 244 с.
8. Семчишин М. Тисяча років української культури: історичний огляд культурного процесу / М. Семчишин. – К.: Фенікс, 1993. – 550 с.
9. Історія міст і сіл Української РСР. Миколаївська область. АН УРСР. Інститут історії. – К.: Голов. ред. УРЕ АН УРСР, 1971. – 798 с.

Калинина Л.А., Стокроцкая А.А.

Отдельное подразделение «Николаевский филиал
Киевского национального университета культуры и искусств

КУЛЬТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ АМАТОРСКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО ДВИЖЕНИЯ НА НИКОЛАЕВЩИНЕ

Аннотация

В статье рассматриваются особенности развития украинского аматорского театра Николаевщины в контексте современных социокультурных процессов. Деятельность аматорских театральных коллективов Николаевщины исследуется как неотъемлемая составляющая украинской театральной культуры, как национальное, историко-культурное явление. Анализируются истоки возникновения и развития аматорских театров на Николаевщине. Сделан детальный анализ деятельности аматорских театральных коллективов, определена их этно-сохранная, этно-консолидирующая роль в процессах создания национальной культуры, национально-культурного возрождения и сохранения культурной идентичности.

Ключевые слова: украинская театральная культура, социокультурные процессы, аматорское искусство, аматорский театр, театральные фестивали.

Kalinina L.A., Stokrotska A.A.

Separate Division "Mykolaiv Branch
of Kyiv National University of Culture and Arts"

CULTURAL-AND-HISTORICAL ASPECTS OF AMATEUR THEATRICAL MOVEMENT IN MYKOLAIV REGION

Summary

The article deals with the peculiarities of Ukrainian amateur theater development in Mykolaiv region in the context of modern sociocultural processes. The activities of amateur groups in Mykolaiv region is studied as an integral constituent of Ukrainian theatrical culture as national historical-cultural phenomenon. The sources of amateur theatres' appearance and development are covered. The detailed analysis of amateur theatrical groups' activities is made and their ethno-saving and ethno-consolidated role in the processes of national culture-making, national-cultural renaissance and cultural identity restoration are outlined.

Keywords: Ukrainian theatrical culture, sociocultural processes, amateur art, amateur theater, amateur festivals.